

MÉS PER MENORCA

**PROGRAMA
ELECTORAL
2023-2027**

**Ajuntament
de Ciutadella**

ÍNDEX

Introducció	5
1. Les persones i el seu benestar, la nostra prioritat	7
1.1 La infància, l'adolescència i les seves famílies	7
1.2 La gent gran	8
1.3 Habitatge	9
1.4 Inclusió social i igualtat	10
1.5 Formació i ocupació	11
1.6 Salut	12
2. Potenciar la ciutat com un espai de convivència i que educa en valors, en el marc de Ciutadella, ciutat educadora	13
2.1 Participació ciutadana	13
2.2 Educació i joventut	14
2.3 Cultura, patrimoni i festes	15
2.4 Esports	16
3. Impulsar millores de l'espai públic per fer una ciutat més habitable, accessible i sostenible	17
3.1 Obra pública i manteniment	17
3.2 Sostenibilitat	18
3.2.1 Medi ambient i espais verds	19
3.2.2 Cicle de l'aigua	19
3.2.3 Transició energètica	21
3.2.4 Mobilitat i transport públic	21
3.2.5 Residus i neteja	23
4. Diversificació econòmica	24
4.1 Producte local i comerç de proximitat	24
4.2 Petites i mitjanes empreses	25
4.3 Turisme	26
5. Gestionarem d'una manera eficient i transparent els recursos públics, i acostarem els serveis municipals i d'atenció a la ciutadania	27

Amb la il·lusió reforçada d'haver estat al capdavant del govern municipal durant els darrers vuit anys, seguim amb el compromís ferm de defensar els interessos generals per sobre dels particulars. La clau d'açò, per al PSM-Més per Menorca, és el treball en equip i l'empoderament de la ciutadania en la presa de decisions del municipi.

Hem demostrat que és possible fer política des de l'honestedat, la pluralitat, la transparència i el diàleg, actituds que han permès donar estabilitat institucional a Ciutadella. Destacam la bona gestió econòmica d'aquests darrers anys, que ha permès que el deute públic s'hagi reduït a zero.

La base del nostre programa són els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de l'Agenda 2030:

- Millorar la qualitat de vida per una ciutat compromesa i responsable.
- Fomentar una educació inclusiva i equitativa a partir dels valors del cooperativisme i deixant de banda l'individualisme.
- Fomentar la convivència d'una ciutadania crítica i amb igualtat d'oportunitats.
- Potenciar la vivència d'un benestar que es fonamenta en una bona salut i una activitat física adequada.
- Tenir una mirada atenta a l'envelliment actiu.
- Atendre les necessitats bàsiques a través dels recursos socials i treballar per garantir l'accés a l'habitatge.
- Fer partícips el teixit associatiu i les entitats, perquè són eines dinamitzadores de la ciutat que volem.
- Entendre i viure la cultura com a motor del progrés social.
- Gestionar l'activitat econòmica i el benestar dels ciutadans per aconseguir-ne un bon equilibri.
- Defensar un turisme, responsable i sostenible, com a part essencial de la nostra economia.
- Promoure una economia de proximitat que estimuli la diversificació econòmica.
- Entendre la necessitat de crear oportunitats de futur per als joves.
- Impulsar la transició energètica i la millora de la mobilitat per a tothom.
- Millorar els espais públics per fer una Ciutadella més habitable.

Des del PSM-Més per Menorca, ja hem impulsat nombrosos projectes, i n'hi ha d'altres que estan en procés. Així i tot, som un equip amb il·lusions renovades que ens encoratjam a fer realitat noves propostes, totes pensades sota els objectius mencionats, i basant-nos en una experiència de bon govern. Volem una Ciutadella per a tothom, feminista, igualitària i equitativa. Per açò us demanam que continueu confiant en nosaltres.

1. LES PERSONES I EL SEU BENESTAR, LA NOSTRA PRIORITAT

Des del PSM-Més per Menorca, creim que el benestar de totes les persones és un dels pilars fonamentals de la nostra societat. Per aconseguir-ho, és clau atendre les necessitats bàsiques (i, especialment, les situacions de vulnerabilitat i risc social) per poder donar a la ciutadania una vida digna i amb la millor qualitat possible. I per açò hem estat i volem seguir sent dels primers municipis de les Illes Balears que destina més recursos per habitar en serveis socials.

Els valors com l'equitat, la justícia i la inclusió social esdevenen eixos transversals de la nostra gestió política. Els recursos de la nostra societat han d'anar dirigits a la cura i la protecció de la infància i l'adolescència i les seves famílies, així com al col·lectiu de gent gran.

Entenem que per treballar des del benestar de les persones cal posar èmfasi en la formació i l'ocupació, i també en l'accés a l'habitatge i la promoció de la salut.

A més a més, des del PSM-Més per Menorca creim que el disseny d'un **pla estratègic d'equipaments socials** és important per planificar les necessitats de serveis socials i d'infraestructures, i per adaptar-les a l'evolució del poble de Ciutadella.

Per a la redacció d'aquest pla i d'altres projectes tenim en compte les aportacions del **Consell d'Acció Social**, com a instrument de participació ciutadana i presa de decisions.

1.1 La infància, l'adolescència i les seves famílies

Els infants i adolescents, juntament amb les seves famílies, necessiten viure amb la garantia que es té en compte la cura i la protecció de totes les seves necessitats. La nostra resposta ha de ser integral i amb una atenció especial a les persones que viuen situacions de vulnerabilitat i de risc.

- **L'accés a l'etapa educativa de zero a dos anys** ha d'estar garantida, especialment per a les famílies amb risc d'exclusió social.

- L'educació infantil a partir d'un any (segon i tercer curs del primer cicle d'educació infantil) ha de ser gratuïta i universal. El repte ara és reclamar-ho als pressupostos del Govern de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (GOIB).
- L'accés de totes les famílies a un mínim d'activitats de lleure en els espais exteriors ha d'estar assegurat.
- El **projecte Paidós**, juntament amb la participació dels serveis socials, l'Equip d'Atenció Primerenca, el Consell Insular de Menorca (CIME) i les entitats socials, ha de continuar sent una eina bàsica de treball en equip que empoderi els infants de zero a sis anys i les seves famílies, així com una eina clau per aconseguir la reducció de les ràtios de pobresa infantil.
- L'atenció integral a les famílies amb infants que viuen en una situació de pobresa es millorarà gràcies a la cessió al CIME de l'antiga escoleta Es Fabiol.
- Volem garantir l'accés dels infants i joves i les seves famílies a la cultura, amb la participació artística del Teatre des Born, a través dels abonaments d'espectacles infantils i la cessió d'entrades gratuïtes per als infants i les famílies en situació de vulnerabilitat.
- Amb l'objectiu clar de **prevenir i/o atendre els aspectes socials i de salut dels infants i joves**, i garantir així un treball interdisciplinari i globalitzat, el nostre compromís és mantenir les coordinacions oportunes entre diferents professionals dels centres educatius (mestres i professors, policia tutor), el centre de salut (pediatria, Unitat de Salut Mental de la Infància i l'Adolescència) i altres espais (serveis socials, biblioteca i entitats culturals i esportives).
- Es mantindran els **programes Aprofita l'estiu i Alter** per fomentar la implicació social de les empreses, amb l'objectiu d'acollir adolescents i joves en situació de vulnerabilitat social per formar-los en un ofici i acompanyar-los en l'adquisició d'habilitats socials, comunicatives i emocionals.
- Continuarem oferint **beques, bonificacions, ajuts socials** i de necessitat urgent municipals i d'altres administracions per a famílies en situació de vulnerabilitat.

1.2 La gent gran

Hem de posar especial atenció en el context d'envelliment progressiu de la nostra societat. Per açò, des del PSM-Més per Menorca apostam per oferir una atenció integral a aquest col·lectiu, treballant des de la promoció de l'autonomia mitjançant programes d'envelliment actiu i saludable, i també

per prestar atenció a les persones en situació de dependència.

- El **Servei d'Atenció a Domicili** (SAD) ampliarà el nombre d'hores per atendre la creixent demanda.
- El **Servei d'Atenció a Domicili d'Alta Intensitat** (SADAI) serà una aposta ferma per millorar la freqüència del servei i l'atenció de les persones dins el seu domicili, com a mesura de prevenció i integració.
- La reforma de la **residència geriàtrica municipal** permetrà l'augment de places existents amb el suport de l'Àrea de Dependència del Govern de les Illes Balears (GOIB).
- El **centre municipal d'estades diürnes** augmentarà també les places existents, amb l'ampliació de les seves instal·lacions.
- Els projectes de **centres alternatius** per a persones grans i/o que necessiten protecció social es planteja com una aposta que s'ha d'estudiar i analitzar.
- Els projectes de **promoció de l'autonomia i promoció d'activitats culturals** i de vinculació al propi entorn seguiran sent una aposta ferma. Així, continuaran projectes com ara **A prop, Llegim amb tu** i El museu a casa, i altres projectes de característiques similars.
- Es treballarà per la **cura dels cuidadors** (el referent familiar) i s'oferiran tallers d'autocura i desgast emocional, així com formació per atendre les persones dependents que tenen a càrrec.
- El projecte d'**horts urbans de sa Vinyeta** continuarà en marxa per permetre que les persones jubilades tinguin un espai de convivència i puguin cultivar les seves hortalisses.
- El fet de continuar amb l'oferta educativa i diversificada de la **Universitat Oberta per a Majors (UOM)**, així com amb el projecte Ara que tenc temps, permetrà potenciar l'aprenentatge al llarg de la vida i contribuir a l'envelliment actiu.
- Les **entitats i associacions** de gent gran que treballen per millorar l'oci i el temps lliure d'aquest col·lectiu tindran el nostre suport i acompanyament com a peces clau per atendre aquest col·lectiu.

1.3 Habitatge

L'accés a l'habitatge és cada cop més difícil a Menorca, i Ciutadella no n'és una excepció. Es necessiten respostes urgents per part de totes les administracions implicades, i des del PSM-Més per Menorca posarem totes les facilitats que tenim a l'abast per revertir aquesta situació, col·labo-

rant i anant de braçet amb les altres administracions competents.

- Demanarem al GOIB que reclami al Govern estatal que tots els immobles de la SAREB i de l'Institut d'Habitatge, Infraestructura i Equipament de la Defensa (INVIED) a Ciutadella siguin cedits a l'Institut Balear de l'Habitatge (IBAVI), perquè passin a formar part del parc d'habitatge públic.
- Adquirirem terrenys, amb la col·laboració d'altres administracions, per a noves promocions d'habitatges de protecció oficial a desenvolupar per part de l'IBAVI.
- Apostarem per una gestió insular del servei d'inserció social - casa d'acollida per a persones sense sostre i en situació d'exclusió residencial.
- Mantindrem la cessió d'un espai municipal a l'IBAVI i a l'oficina d'habitatge del CIME per evitar que els ciutadellencs s'hagin de desplaçar a Maó per fer tràmits amb aquestes administracions.
- L'oportunitat de l'accés a l'habitatge dels joves per poder viure-hi de forma independent i desenvolupar el seu projecte vital ha de ser una realitat. Reclamarem al GOIB i al CIME les mesures necessàries per aconseguir-ho, com ara la fixació del preu màxim del lloguer.
- La borsa d'habitatges de lloguer disponibles durant tot l'any ha d'augmentar. Per açò, continuarem demanant al CIME el reforç de la plantilla d'inspectors turístics per tal de combatre el lloguer turístic irregular.

1.4 Inclusió social i igualtat

El PSM-Més per Menorca vol construir un món més equitatiu i just, on imperi un pensament més crític i flexible, així com un entorn amb més igualtat d'oportunitats per a tothom.

Per fer-ho, és necessari:

- Fomentar el Pla municipal d'igualtat.
- Conscienciar la població perquè entengui, respecti i convisqui amb les pluralitats existents (diversitat de gènere, afectiva i sexual LGTBIQ+).
- Impulsar la redacció d'un projecte integral d'educació afectivosexual als centres educatius del municipi, i seguir executant el projecte Ciutadella Coeduca.

- Continuar amb la Taula de Coordinació contra la Violència Masclista i les subcomissions que se'n deriven.
- Donar continuïtat al projecte d'intervenció comunitària i impulsar el projecte residencial per a dones migrants amb el **Fons Menorquí de Cooperació**.
- Seguir augmentat els recursos municipals destinats a la cooperació que es gestionen majoritàriament des del **Fons Menorquí de Cooperació**.
- Millorar les platges adaptades, juntament amb el CIME, per dotar i ampliar els serveis per a persones amb diversitat funcional.

D'altra banda, volem apropar els serveis de caràcter social a la ciutadania i evitar desplaçaments innecessaris. Per açò, seguirem cedint espais municipals a entitats, com ja s'ha fet amb Projecte Home.

A més, per promoure una inclusió més real i efectiva, des del PSM-Més per Menorca creim que la cessió de terrenys per a la **construcció d'una residència i un centre polivalent per a persones amb diversitat funcional física** a Ciutadella és important, i l'Ajuntament vetllarà perquè sigui una realitat.

L'atenció de les persones amb diagnòstic de salut mental i diagnòstic de discapacitat necessita un nou impuls. Per açò:

- Tindrem en compte les millores necessàries del centre terapèutic de Sant Miquel i ens coordinarem amb IB-SALUT per fer-ne un seguiment.
- Abordarem la necessitat de donar resposta a la situació de les persones més grans de 65 anys que tenen un diagnòstic de salut mental.
- Continuarem cedint dos habitatges a la Fundació per a Persones amb Discapacitat i per a persones amb diagnòstic de salut mental.
- Promourem l'accés a habitatges supervisats per a persones que presenten un diagnòstic de salut mental, amb l'objectiu de facilitar-los la integració a la comunitat.
- Sol·licitarem al CIME la millora del servei d'atenció integral a persones amb discapacitat, amb l'objectiu d'afavorir-ne l'autonomia personal i la qualitat de vida.

1.5 Formació i ocupació

Des del PSM-Més per Menorca, apostam per millorar les oportunitats de formació i ocupació, sobretot en relació amb el col·lectiu de joves, les persones en risc d'exclusió social i les persones més grans de 45 anys en situació d'atur. Per fer-ho possible, cal:

- Promoure els convenis amb universitats per oferir als joves menorquins la possibilitat de fer les pràctiques a l'Ajuntament.
- Mantenir el programa de joves qualificats del SOIB, per a joves amb titulacions d'estudis superiors o universitaris, com una oportunitat per obtenir experiència professional en el seu camp d'estudis a Ciutadella.
- Col·laborar amb el GOIB en el desenvolupament de programes de formació i ocupació.
- Col·laborar amb el programa d'orientació laboral del Departament d'Ocupació del CIME
- Millorar l'ocupació i la formació de les persones en atur gràcies a la col·laboració amb el Servei d'Ocupació de les Illes Balears (SOIB), a través dels programes de formació i ocupació, ja siguin per a joves o per a altres col·lectius vulnerables.
- Ajustar l'oferta de formació professional a les necessitats del mercat de treball. Per fer-ho, seguirem col·laborant en l'establiment de canals de comunicació entre els centres educatius, les empreses i les administracions.
- Potenciar els projectes de formació i millora de les competències professionals per al petit comerç. Aquests projectes han de permetre formar mà d'obra qualificada en els sectors amb més necessitat (construcció, fusteria, etc.), en col·laboració amb el GOIB, el CIME i el sector empresarial.

1.6 Salut

Des del PSM-Més per Menorca, entenem Ciutadella com a sinònim de benestar i salut. Per açò, apostam per accions que vinculin el benestar i la salut amb una vida activa i per promoure els serveis i equipaments necessaris per fer-ho possible.

Els serveis i equipaments s'han de promoure i han de donar resposta a les necessitats bàsiques.

Per tot açò:

- Demanarem a IB-SALUT que s'ampliïn els serveis i equipaments que hi ha actualment disponibles al Centre de Salut Canal Salat, a fi d'oferir una atenció sanitària de més qualitat. Ampliarem les instal·lacions existents o bé construirem un nou centre de salut, i farem que les instal·lacions actuals s'adaptin a nous serveis assistencials adreçats a la salut mental o d'estades temporals i de respir familiar, entre d'altres.
- Col·laborarem amb tots els projectes i iniciatives que vagin encaminats a promoure una vida activa i saludable, i els donarem suport.

2. POTENCIAR LA CIUTAT COM UN ESPAI DE CONVIVÈNCIA I QUE EDUCA EN VALORS, EN EL MARC DE CIUTADELLA CIUTAT EDUCADORA

L'educació en valors és possible amb la participació de tota la ciutadania. Per aquest motiu, el PSM-Més per Menorca té en compte la presència activa, en campanyes i projectes, dels centres educatius, de les famílies i dels agents econòmics, així com d'entitats i associacions que donen vida al dia a dia del nostre poble. El progrés i la cohesió social seran una realitat amb la corresponsabilitat de tothom.

La cultura és un altre dels motors de la nostra ciutat. Conèixer i gaudir el món de l'art és una de les nostres prioritats. Per açò:

- El programa **Eduquem amb la cultura** continua sent una gran eina de creixement tant personal com col·lectiva, en què l'educació emocional i en valors està a l'abast de qualsevol persona.

2.1 Participació ciutadana

El PSM-Més per Menorca es compromet a fer visibles els diferents canals de comunicació entre l'Ajuntament i la ciutadania, a fi d'oferir espais de

reflexió, debat i creixement. Per aconseguir una gestió municipal propera i efectiva i garantir la pluralitat i la participació ciutadana, tenim clar que volem donar continuïtat a:

- El programa **Visitem el teu barri**. És una trobada amb les associacions i els veïns que té l'objectiu d'intercanviar impressions i necessitats.
- Els **espais de ciutadania**, com a espais necessaris per seguir treballant amb els diferents agents del poble.
- El **Consell Infantil i el Consell de Joventut**, com a espai d'opinió, de comunicació i de participació dels infants i els joves.
- El **Consell de Ciutat**, com a màxim òrgan de representació i participació del municipi.

Així i tot, el nou **Pla d'infància del període 2023-2027** s'aprovarà amb l'objectiu de continuar apostant per les polítiques d'infància. Es coordinaran totes les accions adreçades a infants i adolescents mitjançant la **Taula d'Infància i Adolescència de Ciutadella**.

El foment del teixit associatiu com a motor de dinamització del projecte de ciutat segueix sent un axioma del nostre programa. Les entitats i associacions de la ciutat tenen el nostre suport a través de subvencions nominatives i d'una convocatòria oberta de subvencions per a projectes i activitats mediambientals, socials, culturals, esportives, educatives, d'igualtat, de patrimoni, etc. Així mateix, poden comptar amb la nostra col·laboració, amb la cessió d'espais de titularitat municipal, suport logístic i organització d'activitats conjuntes.

Creim necessari disposar d'un casal d'entitats, i apostam per l'edifici del carrer Pius VI com l'espai idoni.

2.2 Educació i joventut

Dins d'aquest paràmetre, el PSM-Més per Menorca aposta per fer realitat les activitats i els programes que apropen els joves i els infants a la dinàmica de la ciutat. Per açò:

- El **programa municipal Treball en Famílies** (adreçat a pares i mares amb fills de 0 a 18 anys), el programa **Obrint portes** amb els centres educatius, i el projecte **Patis oberts** (per oferir espais de joc segurs fora de l'horari escolar) continuaran sent visibles

- aquesta legislatura.
- El programa **Un estiu per créixer** tindrà continuïtat amb la nostra col·laboració amb el CIME, a fi que els joves d'entre 14 i 17 anys puguin participar en una entitat o empresa i fer-se responsables d'un repte de millora del poble.
 - La **Fira de l'Ensenyament i la Fira d'Ocupació FOCUS** són una aposta clara d'aquest equip.
 - La millora dels parcs infantils com a vertaders espais de convivència per a infants i famílies ens permet disposar d'elements en bon estat i adaptats a les necessitats actuals.
 - Consolidarem el **Casal Jove** com a espai de referència i oci per a la diversitat del jovent; ampliarem l'oferta d'activitats per als joves d'entre 12 i 18 anys, i impulsarem activitats d'oci per a infants de 8 a 12 anys.
 - Posarem en marxa noves rutes per anar a peu i en velo als centres educatius, i crearem itineraris de camins escolars segurs.

2.3 Cultura, patrimoni i festes

L'oferta cultural ha de ser diversificada i de qualitat. Per açò, des del PSM-Més per Menorca ens comprometem a fomentar-la i feim una aposta per les produccions locals, sempre amb la col·laboració de les entitats culturals de la ciutat. Per aquest motiu:

- S'ha de treballar per construir un nou equipament cultural que doni cabuda als serveis municipals de **banda i d'escola de música i arts escèniques**. Un edifici que també ha de donar resposta a la demanda de **sales d'assaig** tant per a entitats com per a grups musicals i teatrals.
- L'**edifici de Can Saura** s'ha de reforçar com a punt vertebrador de la cultura a Ciutadella, amb especial atenció al **foment de la difusió i el coneixement del nostre patrimoni**. En aquesta línia, continuarem impulsant el projecte didàctic i educatiu del museu i donarem continuïtat a projectes com **Tast de Cultura**.
- La cultura ha de ser accessible per **als infants i adolescents** de Ciutadella, així com per als col·lectius més vulnerables i amb manco recursos. Ho aconseguirem potenciant els projectes inclosos al programa **Eduquem amb la cultura**, com per exemple **Teatre a les escoles, Llegim amb tu i Animam**.
- Durem a terme una feina constant de **manteniment dels espais de cultura**, posant especial atenció a les inversions de millora que

s'han de fer a la **Casa de Cultura** i a la **Sala Multifuncional**.

- S'han d'impulsar **espais de debat i trobada entre entitats** que permetin anar avançant en el creixement i el desenvolupament cultural del municipi.
- Continuarem apostant per un **Teatre des Born** de qualitat i amb els recursos necessaris per garantir-ne la tasca cultural, social i educativa.
- S'ha de continuar amb projectes impulsats els darrers anys que han revitalitzat la cultura a Ciutadella, com la **Setmana del Teatre** o les activitats a l'**Observatori Astronòmic**.
- El **Pla per a la implementació d'un nou model de biblioteques públiques** serà una de les accions previstes per al nou mandat.
- Mantindrem el carnaval temàtic i en farem partícips els comerços, les entitats, els centres educatius, etc., oferint activitats lúdiques i pedagògiques relacionades amb la temàtica de carnaval.
- Continuarem impulsant la Junta Municipal de Sant Joan com a veritable òrgan de coordinació i participació ciutadana de les nostres festes de Sant Joan.
- Impulsarem accions encaminades a la normalització lingüística tenint de referents el programa de voluntariat lingüístic i les rutes culturals per la ciutat.

Tenim clar que cal reivindicar i fer visitable el patrimoni històric del municipi. És per açò que s'impulsarà:

- La **rehabilitació de la façana de Can Saura**.
- La **segona fase del Reial Alcàsser**.
- La recuperació de les **coves de Baixamar** com a espai visitable i interpretatiu.
- La dotació de recursos interpretatius al **Castell de Sant Nicolau**.
- La millora i recuperació de l'espai de **sa Colàrsega**.

2.4 Esports

Sabem cert que la pràctica esportiva com a base del benestar físic s'ha de mantenir, i ho volem fer amb la col·laboració de les entitats esportives del municipi. Ciutadella s'ha de promocionar com a nucli d'esdeveniments esportius. Per açò, des del PSM-Més per Menorca:

- Creim que l'esport i l'activitat física són una peça clau per a la millora del benestar de la ciutadania. En aquest sentit, destinarem els

recursos necessaris per fer realitat el **Pla d'equipaments esportius**, executarem el projecte de millora del pavelló municipal d'esports, treballarem per l'eficiència energètica de tots els equipaments esportius i executarem el projecte de la pista d'atletisme i el canvi d'ubicació de pistes de pàdel, entre d'altres. Així mateix, exigirem al Govern balear celeritat en la reforma del Pavelló Sant Joan.

- Volem que Ciutadella segueixi sent un referent com a ciutat per a la pràctica d'esdeveniments esportius.
- Treballarem sempre juntament amb les entitats esportives del nostre municipi, com a elements indispensables de la pràctica esportiva.

3. IMPULSAR MILLORES DE L'ESPAI PÚBLIC PER FER UNA CIUTAT MÉS HABITABLE, ACCESSIBLE I SOSTENIBLE

Des del PSM-Més per Menorca, entenem la ciutat com un espai dinàmic. D'aquesta manera, des del Govern municipal s'ha de facilitar la convivència perquè tothom s'hi senti a gust i s'ha de donar resposta a les necessitats de la ciutadania.

Entenem l'accessibilitat universal com a eix transversal de tots els serveis, espais públics, edificis, etc., a fi que tothom hi tenguí accés independentment de les seves necessitats.

Farem de Ciutadella un municipi net, eficient i cuidat, posant especial atenció en la sostenibilitat: medi ambient i espais verds, cicle de l'aigua, transició energètica, mobilitat i transport públic, residus i neteja.

La ciutat és el nostre espai per a la convivència, i la gent hi ha de poder viure saludablement.

Impulsarem la modificació del Pla especial de protecció del conjunt històric-artístic de Ciutadella, tenint en compte que al nucli antic s'ha d'assolir l'equilibri entre el que ha de ser un espai habitable i un motor econòmic.

3.1 Obra pública i manteniment

Seguir millorant l'espai públic com a espai real de convivència és una necessitat. D'aquesta manera, la nostra aposta és:

- Crear una **nova brigada d'intervenció ràpida i manteniment d'edificis** per actuar de manera més àgil davant de situacions prioritàries.
- Fer efectiva la renovació del paviment dels carrers del municipi tenint en compte els principis de seguretat i accessibilitat. Executarem la reforma integral del tram inicial del camí de Baix i el carrer Àries, a Santandria, entre d'altres.
- Projectar millores de les infraestructures i paviments de carrers del nucli antic, com els carrers de Sant Cristòfol, Sant Josep, Sant Climent i Sant Sebastià.
- Seguir amb les millores i la renovació en els parcs infantils. Impulsarem el de Cala Morell i el de Son Expedito.
- Continuar amb les millores en els sistemes d'aigües i il·luminació en tot el conjunt de les urbanitzacions.
- Continuar executant projectes de millora integral de camins rurals. El camí de Lloc de Monges serà el primer, i en renovarem el paviment. També seguirem fent les tasques de manteniment, com el cloteig, eixermar parets, etc., dels que ho necessitin.
- Defensar davant les instàncies necessàries la titularitat pública dels camins inclosos al [Catàleg municipal de camins rurals](#), i crear rutes d'oci saludable per a vianants i ciclistes, en col·laboració amb les associacions que treballen per recuperar els camins rurals.
- Promoure la col·laboració amb les associacions de veïns, les associacions empresarials i la ciutadania en general per mantenir la ciutat en bon estat, prenent consciència de la responsabilitat individual i mantenint el projecte d'apadrinament de rotondes municipals.
- Seguir dotant el servei de cementiri dels recursos necessaris per mantenir les instal·lacions en bones condicions, i millorar el servei d'atenció a la ciutadania.

3.2 Sostenibilitat

La sostenibilitat, entesa com el fet de viure el present sense malmetre el futur i mantenint la biodiversitat per a les pròximes generacions, és un

dels eixos del nostre programa. Entenem també que les noves tecnologies i, per tant, les adreçades a una ciutat intel·ligent (*smart city*) han d'ajudar-nos a gestionar de manera més eficient i ens han de permetre actuar en coneixement i cap als interessos generals de la ciutadania.

Les actuacions encaminades a treballar cap a la sostenibilitat de Ciutadella fan referència a temàtiques com:

- Medi ambient i espais verds.
- Cicle de l'aigua.
- Transició energètica.
- Mobilitat i transport públic.

3.2.1 Medi ambient i espais verds

La cura de la biodiversitat urbana, així com el manteniment i la millora dels espais verds, són necessaris per a les generacions futures. D'aquesta manera, apostam per:

- Fer actuacions que ajudin a millorar la biodiversitat urbana de Ciutadella i afavoreixin la presència de diverses aus beneficioses per a l'entorn urbà, així com de ratapinyades, que proporcionen beneficis ambientals a les zones urbanes.
- Condicionar l'espai de la zona verda de sa Vinyeta per crear un espai recreatiu i de passeig.
- Millorar la zona verda del Canal Salat per lligar-la a la vida de la ciutat i fer-la més accessible. S'hi sembraran nous arbres per convertir-la en el pulmó verd de la ciutat.
- Fer un inventari de les zones verdes municipals per poder gestionar millor aquests espais i optimitzar el servei de manteniment.
- Continuar executant el Pla de millora de l'arbrat urbà de Ciutadella, fet que permetrà millorar la qualitat i la cobertura verda del municipi, arbrant nous espais i gestionant els existents amb les directrius del nou estàndard europeu de poda i els criteris tècnics de l'arboricultura moderna, entre d'altres.
- Condicionar la plaça dels Pins com una veritable zona verda i de joc.
- Incorporar a la platja de Santandria una nova zona verda i obrir l'espai de Son Pobordo per crear una nova zona de baixada cap a la mateixa platja.

3.2.2. Cicle de l'aigua

L'aigua és un bé essencial bàsic. És per açò que tenim clar que els nostres esforços s'han de centrar a:

- Dedicar recursos per dotar la xarxa pública d'aprovisionament d'**aigua potable dels sistemes d'intel·ligència artificial** en el control de consums i fuites, per tal d'actuar-hi i evitar malbaratament de recursos, així com implantar-hi sistemes de predicció d'avaries.
- Treballar per garantir un funcionament correcte del sistema públic de **clavegueram** i portar a terme les accions necessàries per resoldre els punts conflictius, com per exemple el camí de Maó, el carrer d'Àngel Ruiz i Pablo, el carrer de Vila Juaneda i el carrer del Seminari.
- Conscienciar la població d'un **ús responsable de l'aigua** i dels problemes que comporta l'abocament a la xarxa de clavegueram de productes com tovalloletes, olis, químics, etc.
- Instar l'Agència Balear de l'Aigua i la Qualitat Ambiental (ABAQUA) a seguir invertint en les **depuradores** per mantenir-les en bon estat i millorar les instal·lacions per adaptar-les a les noves tecnologies de depuració i tractament d'aigua.
- Fer les actuacions necessàries per millorar la xarxa de **recollida de pluvials** en les zones més problemàtiques, com ara el carrer del Glosador Vivó o la baixada de la costa de Dalt sa Quintana.
- Promoure la posada en servei de l'aljub de recollida d'aigua de pluja que hi ha a la zona verda del costat del cementiri vell per donar profit a l'aigua recollida, així com utilitzar-lo com a tanc de descàrrega en moments de pluja intensa. Així mateix, construir aljubs als tres camps de futbol per a la recollida i la reutilització de l'aigua de pluja.
- Augmentar les **zones permeables**, tant en espais públics com en zones privades, per tal de reduir la pressió a la xarxa de recollida de pluvials.
- Instar ABAQUA perquè faci la **instal·lació de la connexió** de la xarxa d'aigua dessalada a diferents punts de la ciutat, per combinar el subministrament entre aigua dessalada i aigua dels pous.
- Instar ABAQUA perquè instal·li recuperadors d'energia i fonts d'energia renovable a la dessaladora per millorar-ne l'eficiència i poder abaixar el preu de l'aigua.
- Promoure la **construcció de cisternes** i la **reutilització de l'aigua de pluja** en edificis de nova construcció o quan se'n faci una

rehabilitació.

- Executar el **Pla de la gestió sostenible de l'aigua de Ciutadella** i tirar endavant les actuacions més urgents.

3.2.3. Transició energètica

El futur del nostre planeta passa, entre d'altres, per la reducció de gasos amb efecte d'hivernacle. Per tant, apostam per la descarbonització i la disminució de la dependència dels recursos fòssils:

- Executarem les accions previstes al Pla d'acció per a l'energia sostenible i el clima de Ciutadella (PAESC).
- Apostarem per una gestió sostenible dels edificis i els equipaments municipals amb actuacions com la instal·lació de plaques fotovoltaïques i solars tèrmiques en tots els edificis que ho permetin, com per exemple Can Saura i els pous des Caragolí. Igualment, millorarem l'aïllament tèrmic i treballarem per assolir l'autosuficiència energètica dels edificis.
- Elaborarem un pla de renovació de les lluminàries dels edificis municipals, a fi de donar l'impuls per passar a utilitzar la tecnologia LED, que, d'una banda, millora la qualitat de la il·luminació i, de l'altra, permet reduir notablement el consum d'energia.
- Continuarem desenvolupant la política d'enllumenat públic racional i eficient per complir els paràmetres de contaminació lumínica establerts. Posarem en marxa un pla anual de renovació de les lluminàries dels carrers amb tecnologia LED i el dotarem dels recursos econòmics i materials necessaris. A més, instal·larem sistemes de control intel·ligent dels fanals a les zones on el pas de viants i vehicles sigui reduït, fet que permetrà reduir notablement el consum d'energia.
- Seguirem apostant per millorar la xarxa pública de punts de recàrrega de vehicles elèctrics incrementant-ne el nombre i, sempre que sigui possible, instal·lant pèrgoles fotovoltaïques en aparcaments públics, com ara els aparcaments Orient i de la Sala Multifuncional.

3.2.4 Mobilitat i transport públic

La descarbonització, tan necessària, comporta també portar a terme canvis importants en la mobilitat del nostre municipi, en la potenciació del

transport públic i en nous models de transport, mesures que, en conseqüència, milloraran també la qualitat de vida dels ciutadans:

- S'ha d'impulsar el **Pla de mobilitat urbana sostenible (PMUS)** de Ciutadella, a fi de canviar, en la mesura possible, el model de ciutat centrada en el cotxe cap a un model basat en el vianant i en la millora de l'accessibilitat.
- L'adaptació progressiva dels semàfors, els passos de vianants, etc. afavorirà la vida independent de tothom.
- Continuarem fent millores als carrers perquè la prioritat siguin els vianants i els **desplaçaments a peu dins la ciutat**, i tirarem endavant el projecte Rutes escolars segures.
- L'execució de la recuperació de la **plaça des Born** per als vianants la convertirà en un nou espai de convivència i gaudi per a la ciutadania.
- S'ha de millorar la connectivitat dels **carrils velo**, que s'han d'ampliar i se n'ha d'impulsar l'ús com a alternativa de mobilitat sostenible i saludable. Així, col·laborarem amb el CIME per millorar la xarxa de carril velo existent i enllaçar-lo amb les urbanitzacions.
- Crearem noves **bosses d'aparcament de vehicles**, a fi d'augmentar les places disponibles a les entrades de la ciutat i millorar la circulació a les zones interiors. Així mateix, millorarem i reformarem les existents, com ara els aparcaments de Dalt sa Quintana, Santa Rita, Pintor Torrent o la zona del Canal Salat. Igualment, estudiarem la possibilitat de fer aparcaments en alçada.
- Estudiarem la viabilitat de regular l'accés al centre de vehicles de persones no residents.
- Estudiarem les opcions que presenten les màquines del parquímetre per aplicar tarifes diferents segons la procedència del vehicle.
- S'augmentaran els aparcaments de velos, motos i altres vehicles de mobilitat personal (VMP) de dues rodes, especialment en les zones pròximes al nucli antic, als centres escolars, als equipaments esportius, etc.
- Treballarem per implantar sistemes de comunicació, mitjançant cartells i una aplicació per a dispositius mòbils, per donar informació sobre la disponibilitat d'aparcaments a les barriades de la ciutat, per tal d'evitar que es produeixin embussaments de cotxes que circulen per la ciutat cercant aparcament.
- Millorarem la connexió de la barriada de Dalt sa Quintana amb el nucli antic i sol·licitarem a Ports IB la construcció d'un ascensor. Igualment, en el marc del projecte de recuperació de la plaça des Born per als vianants, planificarem també la construcció d'un as-

- censor.
- Projectarem la futura estació d'autobusos a la zona del Canal Salat. A més, garantirem la connexió interurbana amb les aturades necessàries. Millorarem l'accés per als vianants de l'entorn a l'estació d'autobusos i a la ciutat.
 - Sol·licitarem al CIME que el servei de bus urbà incrementi les aturades i els horaris per connectar els barris amb els serveis públics (Ajuntament, centre de salut, POICI, dic de Son Blanc...).
 - Exigirem al Consell que en les noves contractes hi hagi el **servei d'autobús directe fins a l'aeroport**, així com les millores en el transport públic que arriba fins a les platges verges i les urbanitzacions.
 - Apostarem pel transport públic com a model de transport per accedir a les zones turístiques més saturades i fer-les zones lliures de vehicles.
 - Les millores previstes en la nova ordenança de trànsit ajudaran a millorar la mobilitat a la ciutat i l'adaptació als nous models de transport i models de circulació.
 - Col·laborarem amb el CIME amb la redacció del Pla insular de millora de l'accessibilitat per a persones amb discapacitat i diversitat funcional, amb l'objectiu de coordinar i donar un nou impuls a les mesures de totes les administracions per garantir un accés lliure i igualitari a qualsevol espai públic.
 - Donarem prioritat als vianants i adaptarem progressivament les **voreres** dels carrers per fer-les més **accessibles**, àmplies i segures, especialment als carrers pròxims a centres públics, com ara escoles, centres de salut i instal·lacions esportives, tal com marca el Pla de mobilitat urbana sostenible (PMUS).

3.2.5 Residus i neteja

L'evolució en la gestió de residus i el plantejament de noves formes de recollir-los, a fi d'intentar reduir-ne la generació, és un altre eix important cap a la sostenibilitat:

- El **nou contracte de neteja** viària s'adaptarà a les necessitats de la ciutat.
- El contracte de recollida de residus s'adaptarà a la nova normativa, amb la col·laboració del Consorci de Residus. Treballarem per aconseguir la gestió digitalitzada i apostarem pel pagament per generació i la **bonificació per reciclatge**, amb figures com la

inspecció tècnica de residus.

- Impulsarem noves formes de recollida de residus domèstics, com el **sistema porta a porta**, a través del Consorci de Residus.
- Planificarem la planta de transferència de residus per optimitzar-ne la gestió, juntament amb el Consorci de Residus.
- Farem campanyes de conscienciació per a la reducció de l'ús del plàstic i els envasos d'un sol ús, així com per promoure la idea que cal reduir, reutilitzar i reciclar els residus produïts.
- Donarem suport a iniciatives enfocades a implementar sistemes de devolució i retorn d'envasos.
- Treballarem, des del Consorci de Residus, per augmentar les freqüències de recollida separada dels residus per als grans generadors (envasos, paper i cartó, vidre, i matèria orgànica), sobretot durant l'època d'estiu.
- Continuarem donant suport a entitats socials municipals que treballen en la reducció i la millora de la gestió dels residus.
- Les platges seran gestionades de manera sostenible, com a sistemes naturals que són. Apostarem per una **neteja respectuosa i per uns serveis adequats a la tipologia de cada platja**.
- Treballarem en l'eliminació de zones d'abocaments incontrolats i apostarem per les tasques que fa el policia de Medi Ambient, a fi de fer complir les ordenances municipals. Igualment, seguirem amb el pla de neteja de les parcel·les municipals.
- Farem campanyes de conscienciació a la ciutadania per mostrar els sistemes de recollida instaurats i fer-la corresponsable de la gestió dels residus, especialment pel que fa als amos de cans, envers l'assumpció de la responsabilitat que suposa la cura d'una mascota.

4. DIVERSIFICACIÓ ECONÒMICA

Les persones han de poder desenvolupar-se laboralment amb unes condicions dignes, justes i equitatives, i la ciutat ha de ser un espai que afavoreixi llocs de treball de qualitat i oportunitats de futur de la nostra joventut.

Des del PSM-Més per Menorca, prioritzarem una economia diversificada que cerqui l'equilibri entre l'activitat econòmica, el desenvolupament social i la sostenibilitat mediambiental, i que garanteixi el benestar de les persones.

4.1 Producte local i comerç de proximitat

Des del PSM-Més per Menorca, creim i apostam pel consum del producte local, el comerç de proximitat i les petites i mitjanes empreses. Per açò:

- La comercialització de qualitat i proximitat ha de ser una realitat efectiva i estimada pel poble de Ciutadella, i la **gestió i les instal·lacions de la plaça del Mercat** s'han de millorar amb la col·laboració d'altres sectors.
- Volem millorar la recerca i els canals de distribució dels **productors locals**, mitjançant mercats municipals o altres iniciatives que es puguin impulsar, a fi d'afavorir la venda directa i la relació entre el productor i el consumidor.
- Els productors locals han de tenir la possibilitat de vendre els seus productes amb campanyes de difusió del producte local i ecològic, en col·laboració amb les administracions competents.
- Creim important la promoció d'activitats com tallers i xerrades per difondre el valor de l'alimentació saludable i la gastronomia de Menorca, així com el reconeixement de la funció social, cultural i ambiental dels productes de proximitat.
- El **teixit comercial de proximitat** i les associacions de comerciants tenen el nostre suport en les seves activitats de dinamització, promoció i participació en el projecte de ciutat.
- Planificarem, amb tots els sectors econòmics, un **calendari anual de fires** dels diferents sectors productius per tal de poder repartir el potencial econòmic al llarg de l'any i no només durant la temporada turística. Així mateix, impulsarem la realització de fires i mercats com a eina de desenvolupament d'altres activitats: culturals, gastronòmiques, esportives, de natura, etc.
- Impulsarem la insularització dels escorxadors de Menorca per tal de garantir-ne el bon funcionament i fer que siguin un servei sostenible i eficient.

4.2 Petites i mitjanes empreses

La base de l'economia de Menorca són les petites i mitjanes empreses. Des del PSM-Més per Menorca, estam al seu costat:

- Afavorirem l'**emprenedoria de nous sectors econòmics** (com el de les energies renovables o el de les noves tecnologies) i les petites i mitjanes empreses del sector industrial, el sector primari i el cultural, entre d'altres, amb les inversions i les millores que durem

a terme al municipi.

- Fomentarem la participació activa de les petites i mitjanes empreses, mantenint un diàleg obert amb els agents socials i els sectors productius, tenint en compte que són les que diversifiquen les activitats i mantenint un important nombre de llocs de feina.
- Promourem el manteniment del polígon industrial existent i en planificarem l'ampliació.
- Treballarem coordinadament amb Ports IB per seguir millorant l'estació marítima i els serveis que ofereix als ports de Ciutadella.

4.3 Turisme

Tenim clar que el turisme és el motor de la nostra economia. Per tant, hi volem seguir donant suport, defensant alhora la diversificació de l'economia ciutadellenca:

Potenciarem els sectors emergents i impulsarem el producte turístic: cultural; de natura (excursions, fotografia, etc.), relacionat amb el Camí de Cavalls i amb altres camins públics; esportiu (aquàtic i terrestre); gastronòmic; de patrimoni, etc., com un turisme que no està sotmès a la temporalitat, en coordinació amb les altres entitats locals i el CIME.

- Donarem suport a l'organització d'esdeveniments culturals i esportius rellevants com a reclam turístic fora dels mesos d'estiu.
- Millorarem les infraestructures de les **zones turístiques** per oferir una bona imatge turística de Ciutadella, i treballarem per aconseguir unes urbanitzacions totalment adaptades per afavorir el turisme de persones amb diversitat funcional.
- Posarem en marxa una iniciativa de col·laboració amb patronals i associacions hoteleres, de restauració, de comerços, etc. per a l'embelliment i el manteniment de les zones turístiques i la ciutat.

5. GESTIONAREM D'UNA MANERA EFICIENT I TRANSPARENT ELS RECURSOS PÚBLICS, I ACOSTAREM ELS SERVEIS MUNICIPALS I D'ATENCIÓ A LA CIUTADANIA

L'Ajuntament és l'administració més propera a la ciutadania. La nostra fei-

na té com a objectiu reforçar els recursos disponibles per donar respostes àgils, rigoroses i de qualitat.

Des del PSM-Més per Menorca, defensam una política honesta al servei de la ciutadania, fent un ús responsable i eficient dels recursos públics. Ens avala el bon govern dels darrers vuit anys, època en què l'Ajuntament de Ciutadella ha passat a ser líder en transparència i ha aconseguit un endeutament municipal a zero.

Així, l'atenció a la ciutadania, la comunicació i la gestió municipal són eixos fonamentals del nostre programa:

- L'Oficina d'Atenció a la Ciutadania (OAC) és clau per portar a terme tràmits presencials amb l'Administració.
- L'Oficina Municipal d'Informació als Consumidors (OMIC) i el servei de defensa del ciutadà són dos serveis que han de seguir garantint l'accés a tots els usuaris i consumidors a l'exercici dels seus drets.
- L'accés telemàtic amb les administracions per a tothom és una prioritat. Per açò, el servei "d'ajuda TIC" a la biblioteca es mantindrà amb l'ajuda del CIME.
- Consolidarem els canals de comunicació i d'informació amb la ciutadania a través de la nova web, les xarxes socials, el canal de difusió de WhatsApp i els diferents mitjans de comunicació, així com la recollida d'incidències i/o suggeriments de millora dels serveis que ofereix l'Ajuntament.
- La gestió econòmica continuarà sent responsable, eficient, honesta i transparent, i es donarà compte a la ciutadania de com es destina el pressupost municipal.
- Adaptarem els recursos humans per un servei de qualitat a la ciutadania.

